

fattet af loven. Det gælder for eksempel P & T, DSB, telefonselskaberne, almennyttige boligselskaber, DONG, A/S Storebæltsforbindelsen osv. Men også Danmarks Radio og TV 2 må opføre med billige kantinepriser, eftersom tvangslicensen er at regne som en skat. Afgrænsningen af, hvad der skal regnes som offentlig sektor, fremgår bl.a. af § 6 i Fremskridtspartiets lovforslag nr. 222, lov om begrænsning af antallet af offentligt ansatte, fremsat den 6. marts 1989 (Folketingstidende 1988–89, tillæg A sp. 5325 og forhandlingerne sp. 8372).

Med hensyn til afgrænsning af begrebet offentlige virksomheder kan endvidere henvises til statsministerens fremsættelsestale til lovforslag nr. L 156 af 17. januar 1990, jf. Folketingstidende 1989–90, tillæg A sp. 3949 og forhandlingerne sp. 4642. Heraf fremgår det, at begrebet offentlige virksomheder omfatter statslige myndigheder, amtslige myndigheder, kommunale myndigheder, selvejende institutioner, hvis virksomhed overvejende dækkes af tilskud fra det offentlige, selskaber, der overvejende er statsejede, og selskaber, der udøver virksomhed i henhold til koncession eller lignende offentlig godkendelse.

Offentlig bespisning

Som forholdene er i øjeblikket, muliggør finansloven og de kommunale budgetter, at en del af de offentligt ansatte kan opnå billig bespisning m.v. af sig selv, familie og bekendte på skatteydernes bekostning og i visse tilfælde endog har mulighed for – ligeledes på skatteyderbekostning – at hjemtage smørrebrød, kaffe, drikkevarer osv. på favorbetingelser til familiebrug og selskabelige formål.

Det er forargeligt, at offentligt ansatte på den måde som et tillæg til deres gode løn får skattefrit tillæg i form af kantinebespisning til symbolske priser (5.000 kr. sparet på madkontoen er næsten lige så godt som 15.000 kr. i lønforhøjelse).

Misundessyndromet

Den indbyrdes kævl og misundelse inden for den offentlige sektors egne rammer slår tilmed ud i lys lue. Problemerne med forskelsbehandling mellem f.eks. studerende og ansatte ved uddannelsesinstitutioner har tidligere givet sig udslag i demonstrationer. Mortensaften 1978 anholdt politiet således 147 studerende, der var trængt ind i Københavns Rådhus' kantine, fordi man dér – i kraft af større skatteydertilskud – fik serveringerne billigere end i universitetets kantine. Lignende demonstrationer blev iværksat henholdsvis den 7. november 1978 af 70 gymnasieelever m.fl. på Århus amtsgård og den 13. november 1978 af 100 seminarister over for Undervisnings-

ministeriet, mens studerende fra Københavns Tekniskum to dage efter besatte Arbejdsdirektoratets kantine. 28. november var det Roskildeuniversitetsfolkene tur til at invitere sig selv på gratis frokost i kommunale forvaltningskantiner. Epidemien sluttede, da Hellerup Seminarium-elever den 5. december 1978 gik løs på Gentofte Rådhus' kantine.

Kantinecirkulærer

Den 3. december 1982 udsendte Finansministeriet et cirkulære om kantiner optrykt som bilag 2 til nærværende lovforslag.

I dette cirkulære fastslås det, at priserne fremover skal fastsættes således, at de mindst giver dækning for varernes fremstillingsomkostninger, dvs. råvarernes pris samt lønomkostninger vedrørende indkøb, tilberedning, salg og administration.

Når dette cirkulære ikke gav den fulde løsning, skyldes det dels, at det kun omfattede statslige institutioner, og dels at det ikke blev efterlevet fuldt ud.

Under behandlingen af finansloven for 1989 blev der vedtaget ekstra indtægter for alle statens kantiner på 50 mio. kr. (konto 23.01.10.44.04), hvilket skulle resultere i færre skatteydertilskud til kantinerne.

Der blev også vedtaget stop for statsligt indkøb af tobaksvarer for 10 mio. kr. (konto 23.01.10.99.16).

Igen hjalp det ikke tilstrækkeligt, og der mangler fortsat initiativer over for kommuner og amter.

Ved forliget om finansloven for 1990 blev der igen indbudgetteret nedsatte kantine-tilskud, denne gang 35 mio. kr. (konto 23.01.10.99.21), og finansministeren har udsendt et nyt kantinecirkulære den 10. januar 1990. Det nye cirkulære er optrykt som bilag 4 til nærværende lovforslag. Helårsvirkningen af kantinecirkulæret er opgjort til 70 mio. kr. i 1991-priser.

Fremskridtspartiet betvivler, at det nye kantinecirkulære vil sætte en definitiv stopper for skatteyderfinansieringen af mad, drikke, tobak og andre nydelsesmidler.

Ifølge Jyllands-Posten fra den 26. november 1989 vil der også efter finanslovsbesparelsen være kantine-tilskud i staten på 70 mio. kr.

Den seneste udvikling er, at finansminister Henning Dyrnøse den 25. februar 1991 oplyser til Berlingske Tidende, at den ordning, som nu i 14 måneder har spare skatteyderne for ca. 40 mio. kr. til kantine-tilskud, skal stoppe. Konsekvensen vil være, at man igen for fuld musik kan yde tilskud til mad, øl, vin, tobak, chokolade m.v. til de ca. 190.000 statsansatte, der var berørt af cirkulæret. Finansministeren anfører ganske vist, at det er op til hver enkelt institution at finde plads til kantine-tilskuddene. Der er næppe tvivl om, at alle medarbejdergrupper hurtigt kan blive enige om at bevilge sig selv billig mad m.v. Konse-